

Алекс Болдин

Водопадът „Боров камък“

Има красиви места, където човек изживява незабравими моменти и които веднъж посетил, му се иска отново да види пак. Една моя стара позната, по тоя повод, обичаше да казва: – Това като че ли е друга България! Така тя непринудено изразяваше, възхищението си от природните красоти.

За едно такова място, искам да разкажа. На юг от град Враца, дълбоко в пазвите на врачанската планина, един от притоците на река Лева е издълбал дълбока сенчеста клисура. В горната и част, като, че ли нож е отрязал планината и, пръскайки се на широко ветрило, реката литва от петдесет метрова височина, образувайки облак от водни пръски, оцветен от живописна спектрална дъга. Тази местност, е известна сред тукашните хора като водопад „Боров камък“.

Преди години, само най-ентузиазираните врачански туристи посещаваха това красиво кътче на планината. От около една година обаче врачанската организация „Природен парк «Врачански Балкан»“, Асоциацията по туризъм и не без участието на известни врачански туристи финансираха и организираха създаването на туристически маршрут, наречен сполучливо „екологична пътека“. По ирония на съдбата нейното начало започва от мястото на злополучния флотационен утайник, станал причина за гибелта на над 300 врачани през 1966 г. Всеки, който иска да види красивия водопад „Боров камък“, може да използва екологичната пътека като най-добре избран маршрутен вариант.

Трябва само да излезе от с. Згориград и да тръгне по шосето за старата флотационна фабрика, да премине каменния, мост където се сливат двата притока на р. Лева, и да хване широката пътека вдясно от утайника.

След около 15 минути равномерен ход, туристът ще стигне до тесен, прясно скован от букови трупи дървен мост. Преминавайки го, щастливият турист вече ще е стъпил на еко-пътеката. Няколко дървени пейки и една мемориална плоча указват на пътника за това сполучливо човешко творение. След кратка почивка, тръгвайки нагоре, човек го очакват, в зависимост от физическата му подготовка, страшнички, но определено много приятни изненади. На много места тесни, здраво сковани и обезопасени мостчета пресичат пенливия бистър поток. Спирайки на тях, дъхът ви ще секва, а ушите ще заглъхват от ехото на скачащата вода. Следват в неповторим порядък усойни, сенчести места, оградени от високи влажни скали, където кожата ви ще настръхва от студ. Слънчеви седловини, където пъстрата сянка на вековните буки е нашарила всичко около вас, ще ви мамят да спрете, да примижите от удоволствие и да се

загледате в бистрия, ромолящия поток.

Пътеката се вие нагоре стръмно, издълбана и укрепена с букови трупчета и парапети. Има и „страшнички места“, където пазейки равновесие, човек не бива да поглежда надолу, а трябва да върви бавно и да внимава за всяка своя стъпка. Старата вековна букова гора е препречила погледа към долината.

Някъде по средата на маршрута едно равно място с няколко грубо сковани пейки и положени дървесни стволоче ви дава възможност да спрете и си поемете дъх, да споделите впечатленията със спътниците си и да се подготвите за последния етап на изкачването.

Той като че ли е най-впечатляващият. Някои от вас – хора, свикнали на удобства – вече ще си кажат: „Трябва да съм луд, че да дойда втори път тук!“. Да се надяваме, че такива хора ще бъдат малко – те обикновено си седят до телевизора вкъщи. Едно обаче трябва да се знае.

По пътеката се препоръчва да се ходи със здрави обувки, чийто подметки няма да се хлъзгат по камъните. Но това го знае всеки обикновен турист.

Горната част на еко-пътеката е стръмна и камениста, като на места е доста изровена. Това ще ви накара да напрегнете мускули, за да преодолеете почти алпийските участъци.

В ранна пролет тук можете дори да откриете растящ на воля див чесън. Навсякъде расте в изобилие папрат и здравец. Много и най-различни горски цветя ще омайват погледа ви. Умората ще е приятна, ако не бързате много, разбира се. През цялото време докато вървите нагоре, водопадът ще остава скрит за погледа ви.

Той ще се покаже някак изненадващо, поразявайки ви с дивна гледка. Големи обли камъни са се скупчили в подножието му, покрити със златисто-зелен мъх. Хладна водна пелена ще ви обгърне изведнъж. Някъде зад нея, досами скалата се вие тясна пътечка, която ви позволява да се вмъкнете и погледнете водната завеса съвсем отблизо, дори да я докоснете. Няколко бистри малки езерца, с ледена вода ви мамят да потопите в тях ръка и дори да отпиеете.

Обърнете се и погледнете назад – там, откъдето сте дошли. Между два стръмни гористи склона, ще видите огряната от слънце долина. Там в далечината се гушат къщите на селото, а по нататък се възвисяват шеметните скални вертикали на прохода „Вратцата“. Поразителна гледка наистина! Ако случайно носите фотоапарат, извадете го и снимайте, снимайте ... има какво да се снима!

След това погледнете нагоре. Ще видите гледка, която ще ви се

явява много пъти след това в сънищата. Златисто кафявата скала се е издала над вас и от нея литва пъстроцветна водна струя. Екотът от падащата вода ще заглуши възклицанието ви. Ще замръзнете неподвижно, поразен от красотата на природния феномен.

И наистина, наистина ще забравите за умората и ще се закълнете, че това заслужава да се види пак. Ще станете един от почитателите на водопад „Боров камък“.

Много от вас вече ще са се уморили достатъчно. Самият спомен за понесените физически усилия по еко-пътеката ще свие сърцето ви, при мисълта за връщане обратно. Тогава? На тези туристи препоръчваме полека маршрут за връщане.

Един циментов праг, ограждащ направо потока, ще ви отведе на запад към тясна, добре различаваща се пътека. Тя се вие в стара сенчеста дъбова гора.

Две-три съборени от бурите дървета ще ви накарат да се наведете, за да се проверите под тях. За грешните не се препоръчва това упражнение. Така казва поговорката.

Пътеката е покрита със стара шума, а на места е открита, камениста. Вървейки по нея, ще се захласнете от изобилието на здравец и цветя. Ще минете и покрай едно малко изворче. Човешка ръка сръчно е отвела водната му струя с парче издълбана, дъбова кора. Наведете се и пийте. Водата е чиста и ледено студена.

Това е старата туристическа пътека, добре обозначена със синя маркировка, а на места и с указващи табели. Ако бъдете внимателни, няма да се объркате. Някъде на половин час път от водопада пътеката се разклонява в три посоки. Тръгнете ли наляво, след около час и половина, минавайки през местността „Боров камък“, ще стигнете хижа „Пършевица“. Надясно, по стръмния склон се спуска надолу изровен коларски път за с. Згориград. Пътят е силно наклонен, каменист и постепенно преминава в тясна, губеща се на места пътека. Това не е особено приятен вариант за слизане, но пък е най-краткият, защото ви отвежда до селото за около 40 минути. Ако продължите напред, ще излезете на шосето за флотационната фабрика. До нея се отива бързо и леко по равен наклон, който ще ви позволи да запазите силите си. Излизайки от гората, ще видите старата промишлена сграда, пустееща и няма, с нищо не напомняща за миналото човешко оживление.

Когато стъпите на асфалтирания път, виещ се като змия по гористите ридове, за около един час равномерен ход ще стигнете крайните къщи на село Згориград.

Цялата туристическа разходка до водопада „Боров камък“ ще ви отнеме не повече от 4–5 часа, От нея ще запазите трайни и незабравими изживявания.

Някой хубав слънчев ден, гледайки към гористите склонове на Врачанската планина, с възхищение ще си кажете: „Какви красоти има там горе! Защо да не ида пак?“

А вие какво ще кажете? Защо пък да не идем там? Всяка красота, създадена от природата, трябва да се види от човека! Иначе за какво живеем на тоя свят!

КРАЙ

© 2000 Алекс Болдин

Източник: Авторът

Разпространява се при условията на лиценза „Криейтив Комънс – Признание –
Некомерсиално – Без производни“ версия 2.5 (CC-BY-NC-ND version 2.5)

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/2958>]